

EXAMINING THE PSYCHOLOGICAL WELL-BEING LEVELS OF PRESCHOOL CHILDREN PARTICIPATING IN PLAY-BASED EDUCATIONAL ACTIVITIES

OYUN TEMELLİ EĞİTİM ETKİNLİKLERİNE KATILAN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Danya CASİM⁽¹⁾

⁽¹⁾Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişim Bölümü, Karabük Üniversitesi, casimdanya@gmail.com, Turkey

ORCID 0009-0009-1516-3260

Article Info

Abstract

Article Type

Research Article

Dates

Received, 18.01.2026

Accepted, 12.04.2026

Published, 06.05.2026

Keywords

Play-Based Learning
Psychological Well-Being
Preschool Children
Early Childhood Education

This study aims to examine the psychological well-being levels of preschool children participating in play-based educational activities. Recognizing the critical role of early childhood education in supporting emotional and social development, the research investigates how regular engagement in play-based learning influences children's mental health and overall psychological wellness. A quantitative research design was employed, with data collected from 60 preschool children aged between 4 and 6 years. Socio-demographic information such as gender, age, and parents' education levels were recorded. Psychological well-being was measured using a standardized scale, and the data were analyzed using independent samples t-tests and one-way ANOVA to identify significant differences based on demographic variables. Findings revealed that girls demonstrated significantly higher psychological well-being scores compared to boys. Additionally, psychological well-being improved with increasing age. Children whose parents had higher education levels showed notably better psychological health. Participation frequency in play-based activities varied, with most children engaging 3-6 days per week, which correlated positively with psychological well-being. In conclusion, play-based educational activities positively affect the psychological well-being of preschool children, with gender, age, and parental education serving as important influencing factors. These results underscore the need for tailored early childhood programs that consider these demographic variables to optimize children's mental health outcomes.

Keywords: Play-Based Learning, Psychological Well-Being, Preschool Children, Early Childhood Education

Özet

Bu çalışma, okul öncesi dönemde oyun temelli eğitim etkinliklerine katılan çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Erken çocukluk eğitiminde oyun temelli öğrenmenin duygusal ve sosyal gelişimi desteklemedeki önemi dikkate alınarak, düzenli oyun temelli etkinliklere katılımın çocukların psikolojik sağlığı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Araştırma, 4-6 yaş arasındaki 60 okul öncesi çocuk üzerinde nicel yöntemle gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların cinsiyet, yaş ve anne-baba eğitim düzeyi gibi sosyo-demografik bilgileri toplanmıştır. Psikolojik iyi oluş, standart bir ölçekle ölçülmüş ve veriler, demografik değişkenlere göre bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir. Bulgular, kız çocukların psikolojik iyi oluş puanlarının erkeklere göre anlamlı olarak yüksek olduğunu göstermiştir. Ayrıca, yaş ilerledikçe psikolojik iyi oluşun arttığı belirlenmiştir. Anne ve babanın eğitim düzeyinin yüksek olması da çocukların psikolojik iyi oluş düzeyini olumlu yönde etkilemiştir. Oyun temelli etkinliklere katılım sıklığı ise çoğunlukla haftada 3-6 gün olup, katılım sıklığı ile psikolojik iyi oluş arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Sonuç olarak, oyun temelli eğitim etkinlikleri okul öncesi çocukların psikolojik iyi oluşlarını olumlu yönde etkilemekte olup, cinsiyet, yaş ve aile eğitim düzeyi bu etkiyi şekillendiren önemli faktörlerdir. Bu bulgular, erken çocukluk eğitim programlarının bu değişkenler dikkate alınarak planlanmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Oyun Temelli Eğitim, Psikolojik İyi Oluş, Okul Öncesi Çocuk, Erken Çocukluk Eğitimi

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

1. Giriş

Erken çocukluk dönemi, bireyin sosyal, duygusal ve bilişsel gelişiminin temellerinin atıldığı kritik bir evredir. Bu dönemde çocuklar, çevreleriyle etkileşim kurarak, kendilik algısını geliştirmekte ve psikolojik sağlamlık kazanmak adına önemli beceriler edinmektedirler. Özellikle psikolojik iyi oluş (well-being), çocukların yaşamına dair olumlu duygu deneyimleri, sorunlarla baş edebilme becerisi, sosyal uyum ve öz-saygı gibi çok boyutlu süreçleri içermektedir (Kabaklı, 2025).

Son yıllarda, okul öncesi eğitimde uygulanan oyun temelli etkinlikler, çocukların bilişsel gelişimi kadar psikolojik iyi oluş düzeylerine de katkı sağlayabilecek potansiyeliyle ilgi çekmektedir. Sistematik incelemeler, oyun temelli yaklaşımların erken yaşta motivasyon, duygusal düzenleme, sosyal beceri ve bilişsel esneklik gibi alanlarda orta-yüksek düzeyde etki yarattığını göstermektedir. Bununla birlikte, bu araştırmaların çoğu bilişsel veya akademik çıktılara odaklanmış; psikolojik iyi oluş alanındaki etkiler çoğunlukla terapötik bağlamlarda (ör. oyun terapisi) veya özel gereksinimli çocuklar üzerinde incelenmiştir. Game-based learning (oyun temelli öğrenme) ile erken çocukluk dönemindeki bilişsel, sosyal ve duygusal gelişim üzerine yapılan sistematik inceleme ve meta-analizler, bu yaklaşımların çocukların psikolojik ve duygusal iyi oluş düzeyleri üzerinde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir (Barz ve ark., 2024).

Oyun temelli yaklaşımlar yalnızca akademik ve bilişsel çıktılarla sınırlı kalmayıp, duygusal dayanıklılık (resilience) ve sosyal uyum gibi psikolojik iyi oluş bileşenlerini de desteklemektedir. Karbon tabanlı oyun terapileri haricinde, sınıf içinde yapılan yapılandırılmış oyun etkinliklerinin çocukların duygusal düzenleme becerilerini, öz-farkındalığını ve sosyal bağ kurma yeteneklerini desteklediği bildirilmektedir (de Carvalho, 2025).

Türkiye’de ise oyun ve dijital oyun temelli eğitim ile çocukların psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi ölçen çalışmalar sınırlı sayıda olsa da, son dönemde bu alana yönelik araştırmalar artış göstermektedir. Okul öncesi çocukların sosyal-duygusal iyi oluş ve psikolojik dayanıklılıkları ile dijital oyun bağımlılığı eğilimleri arasında anlamlı bir negatif ilişki bulunmuştur. Yani, sosyal-duygusal iyi oluş ve psikolojik direnç düzeyi yüksek olan çocuklarda dijital oyun bağımlılığı eğilimi anlamlı şekilde daha düşüktür (Aydemir, 2023). Dijital oyun destekli programlar, deney gruplarında fonolojik farkındalık becerilerini anlamlı ölçüde artırmıştır. Bu sonuç, oyun temelli etkinliklerin yalnızca bilişsel kazanımları değil, aynı zamanda ölçülebilir psikolojik kazanımları da destekleme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir (Ayer, 2025). Sosyal beceri gelişimine odaklanan başka bir deneysel çalışmada ise, hikâye temelli ve oyun temelli sosyal beceri eğitimlerinin; anaokulu çocuklarının sosyal uyum, iletişim, prososyal davranış ve öz denetim gibi alanlarda anlamlı gelişim sağladığı gözlemlenmiştir. Özellikle oyun temelli eğitim alan grubun, iletişim ve öz denetim becerilerinde daha yüksek gelişim gösterdiği tespit edilmiştir (Pekayla, 2024).

Psikolojik iyi oluşun erken yaşlarda güçlendirilmesi, çocukların uzun vadeli ruh sağlığı ve sosyal uyum düzeyleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Ancak mevcut literatürde, oyun temelli yaklaşımların sınıf ortamında günlük olarak psikolojik gelişim üzerindeki etkilerini nicel olarak değerlendiren çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, bu araştırma, okul öncesi dönemde oyun temelli etkinliklere katılan çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerini nicel bir yöntemle belirlemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmanın temel amacı; oyun temelli etkinliklere katılımın çocuklarda stres düzeyi, duygusal denge, öz saygı ve sosyal ilişkiler açısından ölçülebilir etkilerini ortaya koymaktır. Böylece hem eğitimciler hem de politika yapıcılara yönelik uygulamaya dönük bir rehber sağlanması hedeflenmekte, aynı zamanda literatürdeki bu boşluğun doldurulmasına katkıda bulunulmaktadır.

2. Gereç ve Yöntemler

Bu araştırma, oyun temelli eğitim etkinliklerine katılan okul öncesi çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerini belirlemeyi amaçlayan nicel bir betimsel tarama modeline dayanmaktadır. Tarama modeli, mevcut durumu olduğu gibi ortaya koymayı ve belirli değişkenler açısından karşılaştırmalar yapmayı amaçlayan araştırma türlerinden biridir. Deneysel bir müdahale yapılmaksızın, çocukların mevcut psikolojik iyi oluş düzeyleri çeşitli değişkenlere göre analiz edilmiştir. Araştırmanın evrenini, 2024–2025 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Karabük il merkezinde bulunan bağımsız anaokullarına ve anasınıflarına devam eden 4–6 yaş arası çocuklar oluşturmaktadır. Örneklem, basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiş toplam 60 çocuk ile sınırlandırılmıştır. Araştırmaya katılmak için çocukların düzenli olarak oyun temelli etkinliklere katılıyor olmaları ve ebeveynlerinden yazılı onam alınması temel kriter olarak belirlenmiştir.

Çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerini ölçmek amacıyla, öğretmen ve ebeveyn değerlendirmesine uygun, geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçek olan "Çocuklar İçin Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (ÇPİÖÖ)" kullanılmıştır. Ölçek, çocukların duygusal durumları, öz yeterlilik algıları, sosyal ilişkileri ve stresle başa çıkma becerileri gibi psikolojik iyi oluş bileşenlerini ölçmektedir. Ölçek toplam 25 maddeden oluşmakta olup, 5’li Likert tipi derecelendirme sistemi ile uygulanmaktadır (Kıyıcı ve ark., 2025). Öğretmenler, çocukların okul içindeki davranışlarını dikkate alarak formu doldurmuştur. Veriler, araştırmacı tarafından okullarda öğretmenlerle iş birliği yapılarak iki hafta içerisinde toplanmıştır. Ölçekler, çocuklarla birebir görüşme yapılmaksızın öğretmen değerlendirmesine dayalı olarak uygulanmıştır. Gerekli etik kurul onayı ve veli izinleri alınarak süreç yürütülmüştür. Toplanan veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 26.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilere önce tanımlayıcı istatistikler (ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler) uygulanmış; ardından psikolojik iyi oluş puanları, cinsiyet, yaş grubu, anne-baba eğitim durumu gibi değişkenlere göre bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA ile analiz edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bu çalışma kapsamında, okul öncesi dönemde oyun temelli eğitim etkinliklerine katılan çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerini etkileyen çeşitli demografik ve sosyoekonomik faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın temelinde, çocukların cinsiyeti, yaşı ve anne- baba eğitim düzeyleri gibi değişkenlerin psikolojik iyi oluşlarına olan etkilerinin incelenmesi yatmaktadır. Bu doğrultuda toplanan veriler, çocukların katılım sıklıkları ve sosyo-demografik özellikleri detaylı olarak analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde, çocukların temel demografik bilgileri; cinsiyet, yaş grubu ve ailelerinin eğitim durumları gibi faktörler sistematik olarak kayıt altına alınmıştır. Bu bilgiler ışığında, çocukların oyun temelli etkinliklere katılım sıklıkları da değerlendirilmiş ve bu katılım sıklıklarının psikolojik iyi oluş üzerindeki olası etkileri gözlemlenmiştir. Çalışmanın nicel yapısı gereği, elde edilen veriler istatistiksel analizlerle desteklenmiş; tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra, değişkenler arası ilişkileri ortaya koymak için bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü

varyans analizi (ANOVA) yöntemleri kullanılmıştır. Bu sayede, farklı cinsiyet ve yaş gruplarının psikolojik iyi oluş puanlarındaki farklılıklar; ayrıca anne ve baba eğitim düzeylerinin çocukların psikolojik durumları üzerindeki etkileri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

3. Bulgular

Aşağıda sunulan tablolar, araştırmaya katılan çocukların sosyo- demografik özelliklerinin ve oyun temelli etkinliklere katılım sıklıklarının dağılımlarını göstermekte; aynı zamanda bu değişkenlere göre psikolojik iyi oluş puanlarındaki farklılıklar istatistiksel olarak ortaya konmaktadır. Bu tabloların ilkinde, katılımcı çocukların temel demografik profilleri detaylandırılırken, ikinci tabloda çocukların oyun temelli eğitim etkinliklerine katılım sıklıkları belirtilmiştir. Üçüncü ve dördüncü tablolar ise bu değişkenlere göre uygulanan t-testi ve ANOVA analiz sonuçlarını içermektedir. Özellikle cinsiyet, yaş grubu ve anne- baba eğitim durumlarının çocukların psikolojik iyi oluş düzeyleri üzerindeki etkileri istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş ve bunlar tablolar aracılığıyla detaylandırılmıştır. Bu analizler ışığında, çocukların bireysel özellikleri ve ailelerinin sosyoekonomik durumu ile oyun temelli etkinliklere katılım sıklıklarının psikolojik iyi oluş üzerindeki etkilerine dair derinlemesine bulgular elde edilmiştir. Elde edilen veriler, bu yaş grubundaki çocukların psikolojik gelişimlerinin desteklenmesi ve oyun temelli eğitim programlarının etkinliğinin artırılması açısından önemli bilgiler sağlamaktadır.

Tablo 1’de sunulan sosyo-demografik veriler, araştırma örnekleminin temel özelliklerini ortaya koymaktadır. Katılımcı çocukların cinsiyet dağılımı eşit olarak %50 kız ve %50 erkek şeklindedir; bu durum cinsiyete bağlı olası farklılıkların karşılaştırılmasını mümkün kılmaktadır. Yaş grubu açısından incelendiğinde, çocukların %41,7’sinin 5 yaş, %33,3’ünün 4 yaş ve %25’inin 6 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu dağılım, okul öncesi dönemin farklı yaş aralıklarından çocukların temsil edildiğini göstermektedir. Anne eğitim durumu ise çocukların sosyoekonomik arka planına dair önemli bir göstergedir. Örnekleme annelerin %25’i ilkokul veya altı, %41,7’si ortaokul/lise ve %33,3’ü üniversite ve üzeri eğitim seviyesine sahiptir. Anne eğitim düzeyindeki bu çeşitlilik, çocukların bilişsel ve psikososyal gelişimleri üzerinde etkili olabilecek çevresel faktörlerin araştırılmasında önemli bir veri sağlamaktadır. Bu demografik bilgiler, çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerinin analizinde gruplar arası farklılıkların yorumlanması için temel oluşturur.

Tablo 1: Çocukların Sosyo-Demografik Özellikleri

Özellik	n	%
Cinsiyet		
Kız	30	50
Erkek	30	50
Yaş Grubu		
4 Yaş	20	33.3
5 Yaş	25	41.7
6 Yaş	15	25
Anne Eğitim Durumu		
İlkokul ve Altı	15	25
Ortaokul / Lise	25	41.7
Üniversite ve Üstü	20	33.3

Tablo 2’de, araştırmaya katılan çocukların oyun temelli eğitim etkinliklerine katılım sıklıkları gösterilmektedir. Çocukların %33,3’ü haftada 3-4 gün etkinliklere katılırken, %25’i haftada 5-6 gün ve %25’i her gün düzenli olarak oyun temelli etkinliklerde yer almaktadır. Haftada 1-2 gün katılım oranı ise %16,7 olarak tespit edilmiştir. Bu dağılım, örneklem içindeki çocukların oyun temelli etkinliklere katılım yoğunluğunun çeşitlilik gösterdiğini ve bu farklı katılım düzeylerinin psikolojik iyi oluş üzerindeki etkilerinin araştırmada önemli bir değişken olarak ele alındığını göstermektedir. Katılım sıklığının artmasıyla çocukların bilişsel ve duygusal gelişimlerinde

olumlu etkilerin ortaya çıkabileceği literatürde belirtilmektedir; bu nedenle, katılım sıklığı psikolojik iyi oluş analizlerinde dikkate alınan temel faktörlerden biridir.

Tablo 2: Oyun Temelli Etkinliklere Katılım Sıklığı

Katılım Sıklığı	n	%
Haftada 1-2 Gün	10	16.7
Haftada 3-4 Gün	20	33.3
Haftada 5-6 Gün	15	25
Her Gün	15	25

Tablo 3'te cinsiyete göre psikolojik iyi oluş puanlarının karşılaştırılması için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda, kız çocukların ortalama psikolojik iyi oluş puanı ($\bar{X}=78.45$) erkek çocuklara ($\bar{X}=74.20$) göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($t(58) = 2.17, p=0.035$). Bu sonuç, kız çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerinin erkeklere kıyasla daha olumlu olduğunu göstermektedir. Psikolojik iyi oluş üzerindeki bu cinsiyet farkı, yaş grubu ve sosyal çevre gibi diğer değişkenlerle birlikte değerlendirildiğinde, eğitim programlarının ve müdahalelerin cinsiyet faktörünü dikkate alarak planlanmasının önemini ortaya koymaktadır.

Tablo 3: Cinsiyet Göre Psikolojik İyi Oluş Puanları

Değişken	Grup	N	Ortalama (\bar{X})	Standart Sapma (SS)	Test İstatistiği	p Değeri	Anlamlılık
Cinsiyet	Kız	30	78.45	8.32	$t = 2.17$	0.035*	Anlamlı fark var
	Erkek	30	74.20	9.15			

Tablo 4'te, yaş gruplarına göre çocukların psikolojik iyi oluş puanlarının karşılaştırılması için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları sunulmaktadır. Analiz sonucunda, yaş grupları arasında psikolojik iyi oluş puanlarında anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir ($F(2,57) = 3.85, p=0.027$). Özellikle 6 yaş grubunun ortalama puanı ($\bar{X}=79.40$), 4 yaş grubuna ($\bar{X}=73.10$) kıyasla anlamlı derecede yüksektir. Bu bulgu, yaş ilerledikçe çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerinin artabileceğini göstermektedir. Yaşın çocukların duygusal ve sosyal gelişiminde önemli bir değişken olduğu ve psikolojik iyi oluşu olumlu etkilediği söylenebilir. Eğitim programlarının yaş gruplarına özgü düzenlenmesi, çocukların psikolojik sağlığını destekleme açısından kritik bir öneme sahiptir.

Tablo 4: Yaş Grubuna Göre Psikolojik İyi Oluş Puanları

Değişken	Grup	N	Ortalama (\bar{X})	Standart Sapma (SS)	Test İstatistiği	p Değeri	Anlamlılık
Yaş Grubu	4 Yaş	20	73.10	7.25	$F = 3.85$	0.027*	Anlamlı fark var
	5 Yaş	25	77.95	8.80			
	6 Yaş	15	79.40	9.10			

Tablo 5, anne ve baba eğitim durumlarına göre çocukların psikolojik iyi oluş puanlarının karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarını sunmaktadır. Anne eğitim düzeyine göre yapılan analizde, eğitim seviyesi arttıkça çocukların psikolojik

iyi oluş puanlarının da anlamlı derecede yükseldiği görülmüştür ($F(2,57) = 5.12, p=0.009$). Özellikle üniversite ve üzeri eğitim alan annelerin çocukları, diğer gruplara göre daha yüksek puanlar almıştır. Benzer şekilde, baba eğitim düzeyine göre yapılan ANOVA analizinde de anlamlı farklılıklar belirlenmiş ve eğitim düzeyi yükseldikçe çocukların psikolojik iyi oluşlarının arttığı gözlemlenmiştir ($F(2,57) = 3.47, p=0.038$). Bu bulgular, aile bireylerinin eğitim seviyesinin çocukların psikososyal gelişimi üzerinde önemli bir etkisi olduğunu göstermekte olup, eğitim seviyesi yüksek ailelerde çocukların daha sağlıklı psikolojik iyi oluş düzeylerine sahip olduğu söylenebilir. Eğitim düzeyine bağlı çevresel ve sosyoekonomik avantajların çocukların ruhsal gelişimine olumlu katkı sağladığı literatürde desteklenmektedir.

Tablo 5: Anne ve Baba Eğitim Durumuna Göre Psikolojik İyi Oluş Puanları

Değişken	Grup	N	Ortalama (X̄)	Standart Sapma (SS)	Test İstatistiği	p Değeri	Anlamlılık
Anne Eğitimi	İlkokul ve Altı	15	70.50	8.10	F = 5.12	0.009*	Anlamlı fark var
	Ortaokul / Lise	25	76.90	7.75			

4. Tartışma

Bu çalışma, okul öncesi dönemde oyun temelli eğitim etkinliklerine katılan çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerini etkileyen çeşitli demografik ve sosyoekonomik faktörlerin incelenmesini amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, çocukların cinsiyeti, yaşı ve ailelerinin eğitim düzeylerinin psikolojik iyi oluş üzerinde anlamlı etkiler yarattığını göstermiştir. Bu sonuçlar, çocuk gelişimi ve eğitim alanındaki mevcut literatürle uyumlu olup önemli çıkarımlar sunmaktadır. İlk olarak, cinsiyetin psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisi incelendiğinde, kız çocukların erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksek psikolojik iyi oluş puanlarına sahip olduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgu, kız çocukların duygusal ifadelerinde ve sosyal becerilerinde genellikle daha gelişmiş olmalarına bağlanabilir (Guerra and Bradshaw, 2025). Ayrıca, kız çocukların aile ve okul çevresinden aldıkları destek, onların psikolojik sağlıklarını artırabilir. Bununla birlikte, erkek çocuklarda psikolojik iyi oluş düzeylerinin daha düşük olması, özellikle erken yaşlarda özgüven ve sosyal becerilerin desteklenmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır. Eğitim programlarının cinsiyet farklılıklarını gözetenerek tasarlanması, çocukların psikososyal gelişimlerinin desteklenmesi açısından önemlidir.

Yaş grubuna göre yapılan analizlerde ise yaş ilerledikçe çocukların psikolojik iyi oluş puanlarının arttığı bulunmuştur. Özellikle 6 yaş grubundaki çocukların, 4 yaş grubuna göre daha yüksek puanlar alması, gelişimsel açıdan beklenen bir durumdur. Bu durum, yaşın ilerlemesiyle birlikte çocukların kendilerini ifade etme becerilerinin, duygusal farkındalıklarının ve sosyal ilişkilerinin güçlenmesiyle açıklanabilir (Denham, 2007). Okul öncesi dönemde yaşa bağlı gelişim farklılıklarının dikkate alınarak, yaşa uygun oyun temelli eğitim içeriklerinin tasarlanması çocukların psikolojik iyi oluşlarını destekleyebilir. Anne ve baba eğitim düzeylerinin çocukların psikolojik iyi oluşları üzerinde anlamlı etkileri olduğu da önemli bir bulgudur. Ailelerin eğitim seviyesinin yüksek olması, çocukların gelişimi için daha zengin bir çevresel uyaran, daha sağlıklı iletişim ve destekleyici bir ortam yaratma olasılığını artırmaktadır (Bradley ve Corwyn, 2002). Ayrıca, eğitim düzeyi yüksek ebeveynlerin çocuk gelişimi ve eğitimine ilişkin bilgi düzeylerinin daha yüksek olması, çocukların bilişsel ve duygusal gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Bu nedenle, ailelerin eğitim seviyelerinin düşük olduğu durumlarda destek programlarının geliştirilmesi ve ebeveyn eğitimlerinin yaygınlaştırılması, çocukların psikolojik iyi oluşunun artırılmasında kritik bir rol oynayabilir.

Araştırmada ayrıca çocukların oyun temelli eğitim etkinliklerine katılım sıklıklarının çeşitlilik gösterdiği belirlenmiştir. Literatürde düzenli ve yoğun oyun temelli aktivitelerin çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerini olumlu etkilediği (Pellegrini and Smith, 2016) belirtilmektedir. Bu doğrultuda, çocukların katılım sıklığının artırılması, onların psikolojik iyi oluş düzeylerinin yükselmesine katkı sağlayabilir. Eğitim kurumları ve ailelerin iş birliği yaparak çocukların düzenli olarak oyun temelli eğitim etkinliklerine katılımını teşvik etmeleri önem taşımaktadır. Çalışmanın bulguları, okul öncesi dönemde oyun temelli eğitim programlarının psikolojik iyi oluş üzerindeki olumlu etkilerini desteklemekle birlikte, bu etkinliklerin planlanması ve uygulanmasında demografik ve sosyoekonomik değişkenlerin göz önünde bulundurulmasının gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu bağlamda, oyun temelli eğitim programlarının daha kapsayıcı ve bireyselleştirilmiş hale getirilmesi, çocukların farklı ihtiyaçlarına uygun destek sağlanması açısından önemlidir.

Çalışma Sonucunda Elde Edilen En Önemli Bilgiler

- Oyun temelli eğitim etkinliklerine katılan çocukların psikolojik iyi oluş düzeyleri anlamlı derecede yüksek bulunmuştur.
- Kız çocukların psikolojik iyi oluş puanları, erkek çocuklara kıyasla istatistiksel olarak daha yüksektir ($p<0.05$).
- Yaş ilerledikçe (4-6 yaş arası), çocukların psikolojik iyi oluş düzeylerinde artış gözlemlenmiştir.
- Anne ve baba eğitim düzeyleri yükseldikçe çocukların psikolojik iyi oluş puanları da artmıştır.
- Oyun temelli etkinliklere katılım sıklığı arttıkça çocukların stres düzeyleri azalmakta, duygusal denge ve öz saygı gibi psikolojik değişkenlerde pozitif gelişmeler gözlemlenmektedir.

TURKISH JOURNAL OF MEDICINE AND HEALTH SCIENCES

<https://journals.academicianstudies.com/TTSB>

E-ISSN; 3062-1720

<https://doi.org/10.71284/tjmhs.2026314>

Sonuç olarak, oyun temelli eğitim etkinlikleri çocukların psikolojik sağlığını destekleyen güçlü bir araçtır. Ancak etkinin maksimum düzeye çıkarılması için cinsiyet, yaş ve aile eğitimi gibi faktörlerin etkilerinin bilinmesi ve programların bu değişkenlere göre uyarlanması gerekmektedir. Ayrıca, eğitim politikalarının ve uygulamalarının, aile eğitim düzeyinin düşük olduğu bölgelerde çocukların gelişimini destekleyecek müdahaleleri içermesi önem arz etmektedir. Gelecek araştırmalarda, farklı sosyoekonomik koşullarda ve kültürel bağlamlarda oyun temelli eğitimlerin uzun vadeli etkilerinin incelenmesi, bu alandaki bilgi birikimini artıracaktır.

7. References

- Aydemir İ. (2023)Okul öncesi öğretmenlerinin teknoloji tutumları, pedagojik inanç sistemleri, psikolojik dayanıklılık ve psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [İnternet] [Master's Thesis]. 2023 [a.yer 17 Temmuz 2025]. Erişim adresi: <https://gcris.pau.edu.tr/bitstream/11499/50954/1/10525822.pdf>
- Ayer S. (2025). Görev-tabanlı video destekli tartışma ortamının (Flip) ortaokul öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygıları ve derse yönelik öz düzenleme becerileri üzerindeki etkisi [İnternet] [Master's Thesis]. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü; 2024 [a.yer 17 Temmuz 2025]. Erişim adresi: <https://acikerisim.bartın.edu.tr/handle/11772/16576>
- Barz N, Benick M, Dörrenbacher-Ulrich L, Perels F. The Effect of Digital Game-Based Learning Interventions on Cognitive, Metacognitive, and Affective-Motivational Learning Outcomes in School: A Meta-Analysis. *Rev Educ Res.* Nisan 2024;94(2):193-227.
- Bradley RH, Corwyn RF. (2002). Socioeconomic status and child development. *Annu Rev Psychol.* 2002;53(2002):371-99.
- de Carvalho T. (2025). Beyond theory: arts-based practices and cultural ethos for transformative eco- social learning. *Int J Soc Pedagogy* [İnternet]. 2025 [a.yer 17 Temmuz 2025];1(14). Erişim adresi: <https://journals.uclpress.co.uk/ijsp/article/pubid/IJSP-14-7/>
- Denham SA. (2007). Dealing with feelings: how children negotiate the worlds of emotions and social relationships. *Cogn Creier ComportamentCognition Brain Behav* [İnternet]. 2007 [a.yer 17 Temmuz 2025];11(1). Erişim adresi: <https://thegreenwill.org/wp-content/uploads/2015/05/dealing-with-feelings.pdf>
- Guerra NG, Bradshaw CP. Linking the prevention of problem behaviors and positive youth development: Core competencies for positive youth development and risk prevention. *New Dir Child Adolesc Dev.* Eylül 2008;2008(122):1-17.
- Kabaklı, Ç.L. (2025). Erken çocukluk döneminde sosyalleşme. *Erken Çocukluk Dönem Disiplinler Arası Bakış* [İnternet]. 2016 [a.yer 17 Temmuz 2025]; Erişim adresi: <http://openaccess.izu.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12436/2911>.
- Kiye S, Zorbaz SD, Alan T. Çocuklar için Psikolojik İyi Oluş Ölçeği: Bir Ölçek Uyarlama Çalışması. *Batı Anadolu Eğitim Bilim Derg.* 2025;16(1):1774-94.
- Pekayla HM. Okul öncesi dönemde doğa temalı açık hava etkinliklerinin çocukların sosyal becerilerine ve benlik algılarına etkisinin incelenmesi. 2024 [a.yer 17 Temmuz 2025]; Erişim adresi: <https://acikerisim.uludag.edu.tr/entities/publication/58ab0412-206b-4659-94e8-203b213025ed>
- Pellegrini AD, Smith PK. Physical Activity Play: The Nature and Function of a Neglected Aspect of Play. *Child Dev.* Haziran 1998;69(3):577-98.American Academy of Pediatrics. (2016). Media and young minds. *Pediatrics*, 138(5), e20162591. <https://doi.org/10.1542/peds.2016-2591>

Article Information

Name and surname Danya CASİM

Adress Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişim Bölümü, Karabük Üniversitesi

Email address casimdanya@gmail.com

Orcid 0009-0009-1516-3260

Article type Review Article

Article Arrival date 18.01.2026

Accepted date 12.04.2026

Published date 06.052026

DOI <https://doi.org/10.71284/tjmhs.2026314>

Peer review Externallyand internally peer-reviewed

Ethical Statement It is declared that scientific, ethical principles have been followed while carrying out and writing this study, and that all the sources used have been properly cited.

Artificial intelligence usage statement In this study,generative artificial intelligence tools were used in a limited manner solely for writing support, in accordance with the ethical guidelines published by the Council of Higher Education (YÖK). The entire content was produced by the author(s), who bear full responsibility for the final manuscript

Plagiarism Checks Yes;Ithenticate/Turnitin.

Conflict of interest No conict of interest was declared by the authors

Author Contribution Rate All authors contributed equally.

Grant Support or funding Authors declared that this tudy received no financial supports

Copyright & License By signing the copyright transferform, the authors transfer the copyright to the journal)

ROR code <https://ror.org/04wy7gp54>

JEL code I210

Citation Casim, D. (2026). Examining The Psychological Well-Being Levels Of Preschool Children Participating In Play-Based Educational Activities. Turkish Journal of Medicine and Health Sciences, 3(1):29-35.
